Woensdag, 25 Februari 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3537

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Russen openen thans groot offensief.

Geheimzinnig voorwerp boven Los Angeles.

Nog 3 Japanse transportschepen tot zinken gebracht

RUSSEN OPENEN HET GROOTSTE OFFENSIEF VAN DE OORLOG.

De radio van Vichy zond een bericht uit, welk ontleend was aan de Duitse radio en waarbij werd gezegd, dat de Russen het grootste offensief van de oorlog hebben geopend en dat de verlossing van Leningrad elk ogenblik verwacht wordt. Volgens de Vichy-radio zeide de omroeper van Berlijn: „Onze troepen aan het Leningradfront zijn in groot gevaar." Hieraan voegde hij toe, dat met de gevechten in de gebieden van Smolensk, Dnjepropetrovsk en Sebastopol „de grootste en meest bloedige gevechten" in de geschiedenis van het mensdom plaats hebben en de Duitsers geen duim gronds meer mogen verliezen. Hij vervolgde: „Het zou onze dood en vernietiging zijn. Wij strijden tegen een kolossalen vijand en hij heeft geen genade." Vichy zeide, dat volgens de Duitse radio honderdduizenden Russische troepen uit Siberië de Duitse posities aan de Noordelijke, Centrale en Zuidelijke fronten met woed aanvallen. Hieraan voegde Vichy toe, dat de Duitsers gedwongen werden een nieuwe defensielinie 40 mijl ten Zuid-Westen van Leningrad te verlaten, gelijk zij gedwongen werden verschillende sterk gefortificeerde posities op te geven na een verwoede slag (Londen, (AP) 24.2).

HET OFFENSIEF IN VOLLE GANG.

De radio van Kuibysjev zeide in een uitzending naar Duitsland: „Ons offensief is in volle gang. Het aantal plaatsen, dat bevrijd wordt van de fascistische indringers neemt met de dag toe. De vijand trekt zich naar het Westen terug en wordt tot vluchten gedwongen door de kloeke opmars van het Rode leger. Grote hoeveelheden van zijn oorlogsmaterialen worden achtergelaten in de diepe sneeuw van de grote Russische steppen en onze campagne wordt temidden daarvan voortgezet. De Rode legers zullen den vijand verder naar het Westen duwen tot het ogenblik, waarop de bevrijding van het gehele Sovjet-gebied van de fascistische horden aangebroken is" (Kuibysjev, (AP) 24.2).

RUSSEN RUKKEN KRACHTIG VOORUIT.

De Russische legers van het Centrale front rukken zonder te worden tegengehouden voort in de richting van Smolensk, de sterkste nazie-positie welke overblijft aan dat front en temidden van de hevige gevechten zond de Russische radio een triomfantelijk verslag uit naar het Duitse publiek. Welke richting deze krachtige nieuwe Russsiche druk precies uitging vanuit het heroverde Dorogobuzh was niet bekend, doch de stad is een knooppunt van verkeerswegen, die niet alleen leiden naar Smolensk, op 50 mijl ten Westen daarvan, doch ook naar Vyazma ten Noord-Oosten en Yelnya ten Zuiden ervan. Alzo werd de Duitse defensie-driehoek ogenblikkelijk in gevaar gebracht, waar zich de laatste krachtige vijandelijke belemmeringen bevinden voor de grens van Wit Rusland.

Voorwaarts slaande uit de Dorogobuzh-sector verklaarden de Russische troepen het volledige initiatief te behouden. Nog 7 steden en dorpen werden hernomen, waarbij de vluchtende nazies alles in hun terugtocht naar het Westen verbranden. De Britse radio deelde mede, dat de Russen een dorp heroverden op 14 mijl ten Noorden van de schier omsingelde Duitse positie te Rzhev, ten Noord-Westen van Moskou evenals een aantal andere plaatsen aan het Leningradfront (Londen, (AP) 24.2).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN WASHINGTON

Communiqué No. 122 van het Noordamerikaanse Departement van Oorlog, gebaseerd op berichten, die tot 9.30 uur E.W.T. ontvangen werden, luidt als volgt:

„1. Westkust: Een vijandelijke duikboot — klaarblijkelijk een Japanse — vuurde 25 ronden van 5-duims granaten af op de Banklinie Olie Raffinaderij nabij Ellwood, Californië, gisteravond omstreeks 19.20 uur P.W.T. (Pacific War Time). Lichte schade werd veroorzaakt, doch geen ongevallen werden gerapporteerd De duikboot verscheen aan de oppervlakte van de Oceaan ongeveer een mijl van Ellwood verwijderd, welke plaats 12 mijl ten Westen van Santa Barbara ligt. De duikboot vuurde uit twee 5-duims kanonnen. Leger- en marine-vliegtuigen alsmede vaartuigen hebben een speurtocht ondernomen naar de duikboot.

2. De Philippijnen: Er was geen activiteit van de grondtroepen aan geen van beide zijden gedurende de afgelopen 24 uur. Vijandelijke vliegtuigen wierpen een belangrijk aantal brandbommen achter onze linies.

3. Er is niets te vermelden van andere gebieden" (Washington, (AP) 24.2).

NIEUWE JAPANSE TROEPEN IN BIRMA.

Een Britse militaire zegsman zeide, dat de Japanners nieuwe troepen hebben geworpen in het toenemende Birma-offensief, dat de Britten heeft teruggeworpen naar de rivier Sittang, de laatste natuurlijke versperring, welke de Rangoen-Lashio spoorlijn dekt, die de Birmaweg voedt. Waarschijnlijk hebben Japanse strijdkrachten, die zijn vrijgekomen door de val van Singapore, zich gevoegd bij de invasie van Birma (Londen, (AP) 24.2)

JAPS IN BIRMA WORDEN DOOR RAF BESTOOKT.

De verplichte burgerlijke evacuatie van Rangoen werd op 20 Februari uitgevoerd. Officieus wordt vernomen, dat opslagplaatsen met voorraden, die niet konden worden weggevoerd, door de autoriteiten in brand werden gestoken. Bommenwerpers van de Raf vallen de wegen in de achterhoede van de Japanse posities dagelijks aan. De terugkerende piloten zeggen, dat de troepen en transporten langs deze wegen „zo dik als mieren zijn en niet kunnen worden gemist". De Noordamerikaanse militaire missie bevindt zich nog in Rangoen waar men blijft, tot vele duizenden tonnen defensie-voorraden voor China naar het Noorden van Birma kunnen worden verzonden (Mandalay, (AP) 24.2).

COMMUNIQUÉ VAN BIRMA.

De All India radio zond het volgende communiqué van het Britse Commando in Birma uit: „Aan het Zuidelijk front trokken onze troepen zich op Vrijdag terug na verschillende dagen van hevige gevechten tegen nieuwe versterkte vijandelijke strijdkrachten. Vele gevechten langs de rivier Bilin, welke gevoerd werden, droegen het karakter van handgevechten. Onze troepen voerden verwoede tegenaanvallen uit met de bajonet en brachten hevige verliezen toe aan den vijand. Dit bleek uit het feit, dat, hoewel onze troepen in nauw contact waren met den vijand, zij in staat waren het gevecht af te breken en zich terug te trekken zonder veel moeite. Gedurende de nacht van Zondag en op Zondag werden de troepen, die het bruggehoofd aan de Oostelijke oever van de Sitting houden, teneinde de terugtocht van onze strijdkrachten te dekken, hevig aangevallen door nieuwe vijandelijke concentraties, welke opereren van de flank. Deze troepen gebruikten een belangrijk aantal mortieren. Gisteren, na hevige gevechten, waarbij de vijand doordrong in het bruggehoofd, maakten wij herhaalde tegenaanvallen en brachten den vijand hevige verliezen toe. Onze troepen trokken zich terug, waarna de brug werd vernield" (New Delhi, (AP) 24.2).

COMMUNIQUÉ VAN BATAVIA.

Het militaire communiqué van vandaag luidt:

„De Japanners bleven zich bepalen tot aanvallen op vliegvelden op Java. Zestien hunner vliegtuigen deden een hevige aanval op de haven van Tandjong Priok. Ofschoon deze aanval ruim een uur duurde, was de schade gering. Bijna alle bommen vielen in het water.

Een volgende aanval werd door ons afweergeschut uiteen geslagen. De vliegtuigen kwamen daarna in kleine groepen terug, doch hadden evenmin resultaat. Dezelfde vliegtuigen deden een aanval op een vliegveld bij Batavia. Enige vaten petroleum verbrandden daar. De verliezen van den vijand waren vermoedelijk: 3 gevechtsvliegtuigen en 5 bommenwerpers. Geallieerde vliegtuigen vielen een Japanse scheepsconcentratie bij Makassar aan en deden 3 grote transportschepen zinken. Op het door de Japanners bezette vliegveld van Palembang bombardeerden wij 3 Japanse vliegtuigen in brand" (Batavia, G.P.D. 25.2).

DE JAPS OP TIMOR.

Domei beweerde, dat de Japanse strijdkrachten, die geland zijn nabij Koepang, de hoofdstad van het Nederlandse deel van het Oostindische eiland Timor, het vliegveld bezet zouden hebben op 10 mijl ten Zuid-Oosten van de stad (Tokio, (AP) 24.2).

HET VLIEGVELD VAN BANDOENG AANGEVALLEN.

Het vliegveld hier werd vanmorgen door 10 Japanse vliegtuigen aangevallen. Zij werden door ons afweergeschut verdreven. Enige „slachtoffers": tien vaten petroleum (wat een enorme rook veroorzaakte) en...... een grote rat...... Later kwamen de Japanners terug, kwamen van grote hoogte op de stad neervallen, beschoten auto's, die leeg op straat stonden. Geen doden of gewonden. Een Japans vliegtuig werd neergehaald (Bandoeng, G.P.D. 25.2).

4 NEDERLANDERS DOODGESCHOTEN.

Volgens een proclamatie van den Duitsen bevelhebber in Noord-Frankrijk zijn vier Nederlanders doodgeschoten wegens „werken voor den vijand". Het zijn: Jacobus van Assenbergh, Leendert van Leeuwen, Willy Olland en Gustaaf Foekes; allen uit Delft (Londen, G.P.D. 25.2).

MEDEDELINGEN VAN CHURCHILL.

Premier Winston Spencer Churchill deelde aan het Britse Lagerhuis mede, dat Japan de heerschappij heeft in de lucht en een tijdelijk en afnemend commando uitoefent op zee en in het gebied van zijn operaties, doch hij voorspelde een uiteindelijke overwinning over de as, die, naar hij zeide, onverwacht zou kunnen komen.

Churchill zeide ook, dat de Japanners numeriek supérieure landstrijdkrachten gebruiken. Churchill schatte het aantal Japanse landstrijdkrachten in het Noordamerikaans, Brits, Nederlands en Australische gebied op 26 divisies en zeide, dat hun overheersing in de lucht „het kostbaar en moeilijk maakt voor onze luchtversterkingen om zich te vestigen en zich van de heerschappij te verzekeren." Hieraan voegde hij toe, dat de pogingen om het gebied verder te versterken worden gecompliceerd door de „zeer hevige" scheepsverliezen, welke de laatste 2 maanden zeer zijn toegenomen (Londen, (AP) 24.2).

LORD CRANBORNE OVER INDIË.

De Britse Koloniale Secretaris Lord Cranborne deelde aan het Lagerhuis mede, dat de Britse Regering „is voor een politieke vrijheid van Indië". Hieraan voegde hij toe: „Zijner Majesteits Regering verwelkomt de boodschap van Tsjang Kai Sjek aan de Indische Regering. Wij zijn blij, dat er de nauwste verstandhouding bestaat tussen het Indische en het Chinese volk. Tsjang Kai Sjek spoorde Indië aan zich te scharen bij de zaak der vrijheid en wij doen het eveneens. Hij drukte zich uit ten gunste van Indië's politieke vrijheid en wij doen het ook. Indien de Indische leiders bijeer zouden willen komen en een schema opstellen welke bevredigend zou zijn voor alle Indiërs, zou het probleem op bevredigende wijze kunnen worden opgelost. Het is te hopen, dat het bezoek van Tsjang Kai Sjek hen zal helpen tot zulk een stap over te gaan" (Londen, (AP) 24.2).

VON PAPEN ONTSNAPT AAN DE DOOD.

Een bom ontplofte hedenmorgen op slechts 17 meter van Franz von Papen, den Duitsen Ambassadeur in Turkije, en zijn echtgenote. Het bericht, dat te Londen ontvangen werd, zeide, dat zij beiden op de grond geworpen werden, doch niet gewond zijn. Een persoon, die men in de buurt had gezien met een pakje even vóór de ontploffing, werd volkomen aan stukken gereten. 2 Jonge meisjes, die voorbij liepen, werden licht gewond De ontploffing had plaats op de Boulevard Ataturk. De Turkse autoriteiten beschouwden de mogelijkheid, dat het incident gericht was tegen Von Papen. De ontploffing had plaats om 10 uur 's morgens. President Inonu zond vertegenwoordigers naar de Duitse Ambassade om te vragen naar de toestand van Von Papen (Londen, 24.2).

GEHEIMZINNIG VOORWERP BOVEN LOS ANGELES.

Luchtafweerkanonnen schoten ronde na ronde af op een niet geïdentificeerd bewegend voorwerp, dat — naar vermeld — eerst werd waargenomen nabij de Baldwin Hills in de buitenwijken kort na 3 uur in de ochtend, nadat Zuidelijk Californië verduisterd was. Verschillende waarnemers zeiden, dat zij een of meer vliegtuigen beschenen zagen door 20 tot 30 zoeklichten. Het voorwerp bewoog zich in Zuidelijke richting, waarschijnlijk over Huntington Park aan het Westelijk einde van Los Angeles naar het Zuiden tot ongeveer bij Long Beach aan de kust. Tegen 3.30 's morgens zeiden de waarnemers, dat het voorwerp verscheen boven de rijke Signal Hill Olievelden. De zoeklichten volgden het voorwerp nauwkeurig en hielden het gevangen in hun stralenbundels. Men kon herhaaldelijk granaten zien uiteenspatten nabij het voorwerp, doch geen daarvan scheen het te treffen. Het schieten hield om ongeveer 3.30 uur op.

Opdracht tot verduistering werd gegeven om 2.25 uur, doch het Hoofdkwartier van de Luchtbeschermingsdienst zeide, dat men geen andere inlichtingen kon verschaffen. Het gebied van San Pedro werd om 2.28 uur verduisterd en Santa Monica aan de kust 2 minuten later. San Bernardino, 60 mijl het land in van Los Angeles, ontving opdracht tot het doven der lichten om 2.42 uur. Leger-officieren weigerden commentaar te leveren, doch de mening nam snel toe, dat een vijandelijk luchtschip of ballon over het gebied zou kunnen zijn gepasseerd. Dit werd gebaseerd op het feit, dat het voorwerp bijna 30 minuten nodig had om van 20 tot 25 mijl af te leggen, hetgeen veel langzamer is dan een vliegtuig. Noordamerikaanse leger-vliegtuigen gingen snel tot actie over, doch men maakte niet bekend, of contact gemaakt was met het voorwerp.

Leger-officieren zeiden, dat zij geen commentaar konden leveren alvorens verslag te hebben ontvangen van de actie.

Er zijn geen berichten omtrent enige poging dit gebied uit de lucht te bombarderen, hoewel vele belangrijke scheepswerven en andere defensie-industrieën zich op de weg bevinden, die het voorwerp volgde (Los Angeles, (AP) 25.2).

Het nieuws van vandaag.

De winter is alweer voorbij. Aldus Adolf Hitler in zijn boodschap. Nog geen maand geleden, op 30 Januari, hebben wij ook een rede van Adolf gepubliceerd, waarin werd medegedeeld, dat de winter voorbij was. Toen beweerde hij, dat de winter vier maanden geheerst had. Nu is de winter eerst in November ingevallen. In feite valt het juiste midden van de winter in de eerste week van Februari. Hitlers bewering van eind Januari, dat de winter toen vier maanden aan de gang was, was juist. Dat de winter toen voorbij was, niet. Het was midwinter en in Rusland duurt de winter in vele streken nog tot Mei. In het Zuiden van Rusland begint eind Februari inderdaad de sneeuw te dooien. Er ontstaat dan een moddérpoel, die eerst in April-Mei door de warmer wordende zon wordt opgeruimd. Florissant ziet het er voor Hitlers troepen in Rusland nog allesbehalve uit. En Hitlers woorden zijn zo doorzichtig, dat men niet anders kan concluderen, dat dan de soldaten een hart onder de riem gestoken moet worden, nu...... zelfs Radio-Vichy heeft rondgeschetterd, dat de Russen een enorm offensief hebben geopend, dat de Duitsers in gevaar verkeren, en Kuibysjev toetert, dat de Russische operaties nu eerst in volle gang gaan doorzetten, dat de Russen al op 50 mijl van Smolensk zitten (blz. 1).

In het Verre Oosten blijft het spannen. Van de slag bij Bali werd niets vernomen, hetgeen altijd een slecht teken is. Ook van Sumatra, welks Zuidergedeelte bezet is, vernemt men niets meer. Volgens de Tokiose radio zouden de Japanners op 10 mijl van het vliegveld van Koepang (Timor) zitten. In de Straat van Makassar werd een concentratie van Japanse schepen waargenomen. 3 Japanse transportschepen werden tot zinken gebracht.

Op het Zuiden van Nieuw Guinea werd een aanval gedaan. Deze Zuidkust wordt door de Torresstraat van Australië gescheiden. Breedte ongeveer 400 mijl. Indien deze straat wierd afgesloten zou de zeeweg Verenigde Staten — Java onderbroken zijn. Op Java zelf werden verschillende luchtaanvallen gedaan. Steden en vliegvelden werden gebombardeerd (blz. 3).

Strenge handhaving van de Wet op het Verspreiden van Geruchten.

Gisteren is reeds gemeld, dat artikel 147 bis van het Curaçaose Wetboek van Strafrecht enigszins gewijzigd is. De oude lezing luidde: Hij, die door het verspreiden van een logenachtig bericht opzettelijk onrust verwekt, wordt gestraft enz.

De lezing, zoals die thans van kracht is en fel gehandhaafd zal worden, luidt: **Hij, die door het opzettelijk verspreiden van een logenachtig bericht onrust verwekt onder de bevolking, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar of een boete van ten hoogste 300 gulden.**

Het woordje „opzettelijk" is dus verplaatst en hierdoor is de zin van de wet belangrijk gewijzigd. Zoals de oude lezing van de wet was, was vervolging heel moeilijk, omdat bewezen moest worden, dat de opzet van het verspreiden van het gerucht was het **verwekken van onrust.**

Uiteraard is dit al heel moeilijk te bewijzen, zodat veroordeling bijna nooit kon plaats hebben. Maar zoals het wetsartikel nu luidt, is slechts opzet vereist in het verspreiden van het gerucht. **En dit laatste doet zich steeds voor door het simpele feit, dat men iets aan een ander vertelt.**

Als bijkomstige omstandigheid moet dan voor den strafrechter natuurlijk nog bewezen worden, dat men onrust wilde verwekken. Doch men ziet wel, dat deze gewijzigde lezing van het wetsartikel het vangen van oorblazers en achterklappers heel gemakkelijk maakt. En inderdaad is dat maar goed ook, want het oorblazen begint in Curaçao gevaarlijke afmetingen aan te nemen. Ten kantore van het Hoofd van de Gouvernementspersdienst werd hiertoe een persconferentie belegd, waar deze wetswijziging werd toegelicht. Ronduit gaf de perscher toe, dat er de meest dwaze geruchten de ronde deden. Enkele voorbeelden: 1) na het eerste alarm zou de Gouverneur en de Procureur-Generaal naar de cunucu zijn gevlucht, 2) Mevrouw en Mejuffrouw Wouters zouden in de geheime schuilkelder van het Gouvernementshuis zijn gekropen en enkele vrienden daartoe hebben uitgenodigd (het Gouvernementshuis heeft niet eens een eigen, laat staan, een geheime schuilkelder), 3) iemand die in verband met het feit, dat hij van radio's verstand had en de politie hem ging raadplegen, samen met een politie-man in een auto werd gezien, zou zijn betrapt op het hebben van een geheime zend-installatie e.d.

Gisteren is nu de gewijzigde wetslezing van kracht geworden en zoals de Perschef mededeelde: **dat het Openbaar Ministerie zal niet aarzelen principale gevangenisstraf te eisen in plaats van boete.** Bij herhaling van het geval moet een persoon gevaarlijk worden geacht voor de rust des lands en zo iemand gaat dus „met een vaste aanstelling", dat wil zeggen: naar Bonaire.

Naar wij vernemen, zijn reeds terstond enkele gevallen, waarin iemand „in strict geheim" aan een ander geruchten vertelde, in onderzoek. De Perschef legde er de nadruk op, dat deze kanker thans zal worden uitgesneden.

Er mag — ook in de pers — critiek uitgeoefend worden op de overheid, maar de overheid zal zelf de maat hiervan bepalen via de censuur en critiek in een vorm die onrust verwekt (naar het oordeel des censors) zal niet worden geduld.

In verband met de communiqué's van het Curaçaose hoofdcommando vestigde de Perschef er nog eens de aandacht op, dat deze communiqué's te vertrouwen zijn. Dat zij soms minder zeggen dan een courantenbericht, is hierin gelegen, dat hun inhoud zo zorgvuldig wordt afgewogen.

Van harte voldoen wij aan de wens der overheid om met nadruk nog eens, ook van Redactiewege, te wijzen op het gevaarlijke van het verspreiden van geruchten. Vaak zullen mensen niet eens beseffen, welk een wandaad zij aan de gemeenschap begaan. In enkele gevallen zullen mensen naar den aard der 5e colonne handelen. Wat zijn hun motieven? Het verwekken van alarm? Het stichten van verwarring? Het ondermijnen des gezags? In deze barre tijd moeten wij allen medewerken om aan geen oorblazerij mede te doen. Hiermede verzwakken wij de positie van ons land. Dat de overheid thans dan ook streng, fel zelfs, zal gaan optreden, kan niet anders dan een weldaad betekenen.

Nederland en Amerika.

Voor den Nederlander, die als in een verwarde droom door de kloof voortbewogen wordt, die Broadway door het duizelingwekkende naaldbos van de New-Yorkse wolkenbrabbers trekt, is het een wonderlijke sensatie te denken, dat deze ontzaglijke metropool haar ontstaan dankt aan de eenvoudige, geharde en energieke Nederlanders.

Hier in het hart van New-York, aldus Zeemacht, komt ieder onderdaan van het Koninkrijk der Nederlanden op gewijde grond.

Hier is een merkwaardig mausoleum gesticht door onze grote voorvaderen.

De belangstelling der Nederlanders voor Noord-Amerika dagtekent reeds van het einde der 16de eeuw; namen als Duincaep, Stormcaep en andere plaatsen aan de Canadese kust zijn alle getuigenissen van de tochten onzer voorvaderen, die vooral in de jaren 1597 en 1598 werden ondernomen, niet slechts ten behoeve van de visserij, doch voornamelijk ook om ruilhandel te drijven met de Indiaanse stammen.

Groter nog werd deze belangstelling na de beroemde tocht van Hudson, (een Engelsman in dienst van de West-Indische Compagnie) die in 1609 ondernomen werd en die leidde tot de ontdekking van de Hudsonrivier, die Noord- of Mauritiusrivier werd genoemd.

In Juli 1625 stichtte Willem Verhulst New York.

Geen onzer staat onbekend tegenover deze zo belangrijke ontdekking, doch weinigen beseffen, dat New-York in Juli 1625 gesticht is door den Nederlander Willem Verhulst en de zijnen.

Veel kunnen wij daarover terugvinden in de Van Rappard Documenten, die in 1910 te voorschijn kwamen en van zulk een onschatbare waarde bleken, omdat zij op de oudste geschiedenis van Nieuw-Nederland en Nieuw Amsterdam (New York) betrekking bleken te hebben.

Uit deze documenten vernemen wij, dat vóór de vestiging van Nederlanders op het Manhattan-Eiland in Juli 1625, reeds kleine Nederlandse nederzettingen in Nieuw-Nederland bestonden, o.m. Fort Nassau, nabij het tegenwoordige Albany en Fort Orange aan de Delaware. In het jaar 1624 was nl. het eerste landverhuizersschip, de „Nieuw-Nederland" met 30 families aan boord, waaronder zeer vele Walen, naar de Nieuwe Wereld vertrokken, waar zij zich waren gaan toeleggen op de landbouw.

Enige dezer families vestigden zich in het mondingsgebied van de Hudson, andere trokken naar Zuidrivier of naar de Verse rivier en bouwden er kleine forten die namen droegen zoals b.v. fort Huys de Mope.

In April 1625 nu vertrok Willem Verhulst in opdracht van de W.I.C. naar het Nieuwe Wereldeel met de instructie aldaar een betere plaats aan de Hudson te zoeken dan het Noteneiland en er een nederzetting te stichten. Verhulst werd reeds dadelijk vergezeld door Sebastiaan Jansz. Crol, die als „sieckentrooster ende gesonden voor de H. Doop ende leesen van sermoenen, gebeden, insegeningen van huwelijcken" — men had dus serieuze plannen voor de stichting van een kolonie — meeging. Kort hierop volgde een expeditie van de schepen Macreel, Paert, Koe en Scaep, met bouwlieden en den Ingenieur Crijn Frederiksz, aan boord, welke laatste het plan voor de aanleg van een fort, hetwelk Amsterdam gedoopt zou moeten worden, bij zich droeg. In Juli 1625 werden reeds de grondslagen gelegd van dit fort en daarmede die van New-York.

New York had een Nederlandse wetgeving.

In verscheidene authentieke papieren vinden wij volledige plattegronden en schetsen van dit fort, waaruit na een serieus onderzoek de bouw van het oudste gedeelte van New York te herleiden valt.

Bovendien treffen wij naast deze „bouwplannen" ook een aantal „ordonnantien" aan, die ons een gaaf overzicht geven van de nauwkeurig omschreven bezits- en bestuursrechten van de Nederlandse kolonie. Een volledige wetgeving hielden deze ordonnantien in, welke wetgeving geheel in navolging van die van het moederland gemaakt was. De eerste wet luidde o.a. „in het administreren van justitie, cas van huwelijcke, successien ende contracten sullen vooreerst ghevolcht ende naghecomen, werden, de ordonnantiën ende costumen van Holland ende Zeeland". In de kolonie moest de Nederlandse taal gesproken worden.

Het bestuur der kolonie werd gevormd door den Commandeur en zijn Raad, die de Compagnie vertegenwoordigden en als zodanig gerechtigd waren contracten met vreemde mogendheden te sluiten, etc.

Wanneer wij onze voorvaderen aan de hand van bovengenoemde documenten op hun verdere tochten naar het nieuwe land overzee volgen, zien wij dat de verhuizing naar Amerika geleidelijk toenam, waartoe de gunstige berichten van de pioniers niet weinig bijdroegen. Deze schreven b.v. over het graangewas, dat spoedig, na aankomst gezaaid, nog in hetzelfde jaar tot manshoogte groeide, en over de Indianen, die zo goedmoedig waren. Over de vruchtbare bodem nabij het fort Oranje, waar nog heel wat boeren en arbeidslieden een bestaan kunnen vinden „om onsselven te bedroopen van brood, suyvel ende behoorlijcke ververschinge".

Langzamerhand begon deze emigratie steeds meer de aandacht van de bewindhebbers der W.I.C. — die in feite als een zuiver handelslichaam bedoeld was — te trekken. Zij moedigden de kolonisatie aan en gingen zelfs zo ver, dat zij zich bereid verklaarden zelf het voorbeeld te geven. Zodoende werd deze kolonie gevormd door Nederlanders, die op zich wilden nemen voor eigen rekening kolonisten te „planten". Hiervoor in de plaats verkregen zij van de Compagnie bovengenoemde rechten. Aldus ontstonden tal van „patroonschappen", zoals Swanendael, Renselaerswijck, etc. Helaas ontstonden tussen de patroons, en de Compagnie vaak moeilijkheden, die tot gevolg hadden, dat de laatste de eens gegeven rechten weer terugkocht.

Peter Stuyvesant behartigt energiek de belangen der kolonisten.

Van steun van overheidswege kon eerst gesproken worden, toen de Staten-generaal, bevreesd dat de Engelsen een deel van ons gebied zouden bezetten, in 1640 de W.I.C. opnieuw dwongen de kolonisatie aan te moedigen, door o.m. 200 morgen land te doen schenken aan ieder, die met zich 5 volwassen personen naar Nieuw Nederland zou overvoeren. Inderdaad bleek dit een stimulans te zijn, doch wederom werd van de zijde van de W.I.C., die bevreesd was, dat haar commerciële belangen door kolonisatie uiteindelijk zouden worden bedreigd, tegenwerking ondervonden. Tenslotte had haar houding ten gevolge dat de stad Nieuw-Amsterdam zich met de immigratie ging bemoeien, waartoe zij in 1655 het patroonschap over het gebied aan de Zuid-rivier, hetwelk juist door Stuyvesant op de Zweden was heroverd, kocht.

Deze energieke gouverneur wist te bewerkstelligen, dat de belangen der kolonisten beter behartigd werden door hun een groter aandeel in het Bestuur te verlenen.

Spoedig nam onder zijn bewind de welvaart toe in Nieuw-Nederland. Nieuwe dorpen ontstonden. Op het Lange Eiland (Long-Island) vond men de deels door Nederlanders, grotendeels door Engelsen bewoonde dorpen Middelburg (Newtown), Heemstede (Heampstead), en 's Gravensande (Gravesend).

Behalve Nederlanders en Engelsen, die het grootste contingent van de bevolking van Nieuw-Nederland uitmaakten, bevonden zich hieronder echter ook Walen, Hugenoten, etc. De bevolking droeg dus een internationaal karakter. Reeds in 1646 werden er op het Manhattan-Eiland 18 talen gesproken, hetgeen voor een zo karakteristieke handels- en rederstad als Nieuw-Amsterdam volkomen begrijpelijk was.

Op 8 September 1664 werd Nieuw-Amsterdam New-York.

Het genoemde aantal Engelsen wijst reeds op de oorzaken van het verlies van deze Nederlandse kolonie. De Britten zouden door de verovering van dit gebied, dat tussen hun nederzettingen Nieuw-Engeland en Virginia in het Zuiden lag, deze beide landstreken kunnen samentrekken. Niettegenstaande de Stuyvesant herhaalde malen de W.I.C. op een mogelijke bezetting door de Engelsen wees, werd hieraan weinig of geen gehoor gegeven en kon Stuyvesant, die slechts een gering aantal weerbare mannen onder zich had, niet anders doen dan op de 8ste September van het jaar 1664 Nieuw-Amsterdam en daarmede ook geheel Nieuw-Nederland aan de Engelsen overgeven. Nieuw-Amsterdam werd hierbij omgedoopt in New-York.

De Nederlanders, die individueel zoveel wisten te praesteren, zagen hun arbeid door gebrek aan samenwerking verloren gaan, zoals een Amerikaans historicus zeide, waren er „te veel grote mannen".

Met de in bezitneming van Nieuw-Nederland door de Engelsen nam de immigratie naar dit gebied uit ons land uiteraard af, doch verdween echter niet geheel. De grote propaganda die later William Penn (voorvader van de echtgenote van Mr. Joseph Jean Antoine Ellis te Curaçao) voor zijn in Amerika verkregen gebied maakte, bracht wederom Nederlanders er toe zich in Pennsylvanië te vestigen; vanuit Pennsylvanië trokken zij naar Kentucky en van hieruit verhuisden zij in het begin der negentiende eeuw naar het „nieuwe Westen" alwaar zij Illinois en Michigan hielpen bevolken.

Van grote betekenis is deze oud-Nederlandse kern vooral in Michigan geworden voor de vestiging van duizenden Nederlanders in deze zelfde streken in de 19de en 20ste eeuw.

Rond 1845 nam de emigratie der Nederlanders naar de Verenigde Staten weer toe.

Tal van factoren toch werkten mede om omstreeks 1845 het aantal landverhuizers uit ons land, evenals uit Groot-Britannië en Ierland te doen toenemen tot duizenden, ja tienduizenden. Slechte economische toestanden armoede, misoogsten, de werkloosheid door de intrede van de stoommachine, etc. waren oorzaak van deze exodus.

Niet alle Nederlanders vestigden zich in Michigan. Een tweede centrum werd Marion County in de staat Iowa, terwijl velen zich nabij Chicago nederzetten of in de omstreken van New-York neerstreken.

Weer anderen trokken meer het Westen in. Thans vindt men het Nederlandse element over heel de Republiek verbreid. De meesten zijn landbouwer of fabrieksarbeider.

Tot zover hebben wij de draad van de kolonisatiegeschiedenis der Nederlanders in Amerika gevolgd. Gaan wij thans na in hoeverre de Nederlandse invloed in de loop de tijden in het eens door Nederlanders bezette gedeelte van New-York en Noord-Amerika gehandhaafd is gebleven en welke betekenis de oude Nederlandse kolonisten voor het tegenwoordige Amerikaanse volk gehad hebben. Daarbij willen wij direct opmerken, dat de meningen hieromtrent zeer uiteenlopend zijn en ook wel zullen blijven.

De Nederlandse invloed is nog merkbaar in tal van Amerikaanse instellingen en gebruiken.

Toch zijn enkele feiten onmiskenbaar.

In dit verband wordt vaak gewezen op de tocht van de beroemde „Pilgrimfathers" in 1620. Deze strenge Calvinisten, die door Jacobus I van Engeland achtervolgd werden en daarom de wijk namen naar Nederlands gastvrije bodem, waar zij negen jaren lang te Leiden vertoefden, ondernamen ten leste met vele geloofsgenoten de tocht naar Nieuw-Engeland alwaar zij zich voegden bij hun landgenoten, die reeds eerder als kolonisators de reis naar het nieuwe land hadden ondernomen.

Verscheidene Amerikaanse historici nu, zijn van mening, dat de Amerikaanse instellingen niet afkomstig kunnen zijn van Engeland met zijn aristocratische gebruiken, zijn kerkelijke onverdraagzaamheid, zijn grootgrondbezit, etc. De kiem daarvan zou gelegd moeten zijn door Holland, rechtstreeks in Nieuw-Nederland, indirect in Nieuw-Engeland met zijn eerste Pilgrimfathers, die immers zo lang in Leiden gewoond hadden. Anderen menen dit te moeten weerleggen door aan te voeren, dat tenslotte de meeste Puriteinen die naar Nieuw-Engeland kwamen, geen Nederlandse, maar Engels-Puriteinse begrippen met zich meebrachten.

Hoe het ook zij, ontegenzeggelijk is waar, dat de herinnering aan de oude Nederlanders ook nu nog voortleeft in vele Nederlandse namen, terwijl het geen twijfel lijdt, dat de Nederlandse handelsgeest uit de zeventiende eeuw en de onafhankelijkheidsbegrippen van den Nederlander gunstige factoren zijn geweest voor de ontplooiing van het Amerikaanse leven.

Misschien is ook de goede verstandhouding tussen en de wederzijdse appreciatie van Nederlanders en Amerikanen nog terug te brengen tot het feit, dat de eersten drie eeuwen terug een integrerend deel uitmaakten van de Amerikaanse bevolking die zich toen begon te vormen. Deze sympathie werd o.a. op sensationele wijze geuit door het garnizoen van het Nederlandse eiland St. Eustatius (West-Indië), toen dit in 1776 met saluutschoten de „Stars and stripes" op een Amerikaans oorlogsschip begroette en daarmee voor het eerst in de historie de vlag van de jonge Republiek als die van een onafhankelijke staat erkende.

Ook was Nederland de eerste staat, die den Verenigden Staten de helpende hand toestak, door hun in 1784, op verzoek van John Quincy Adams, een lening van 2 millioen gulden te verstrekken. Sindsdien zijn de Nederlanders in belangwekkende mate financieel geïnteresseerd geweest en zijn zij het nog in grote Amerikaanse industrieën en ondernemingen, zodat in 1938 het in Amerika belegde Nederlandse kapitaal een bedrag van $ 2000.000.000 vertegenwoordigde.

Het werk van de oude Nederlanders is ongetwijfeld van groot belang geweest bij de vorming van Uncle Sams familie. Zowel in de geschiedenis van de Amerikaanse Republiek als in de huidige tijd stuit men dan ook op Nederlandse namen van mannen als de beide presidenten Roosevelt, Van Buren, de grote spoorwegkoningen Van der Bilt en Van Sweeringen, enz.

DE RIJKSCONFERENTIE.

De Nederlandse Regering te Londen maakte maatregelen bekend om de weg voor een Nederlandse Rijksconferentie na de oorlog voor te bereiden, teneinde zekere hervormingen ten uitvoer te brengen ter bevordering van de politieke emancipatie van de overzeese gebieden binnen het bestaande kader van het Imperium.

De **eerste phase** in het bereiken van deze Imperiale hervormingen zal bestaan uit een voorafgaande conferentie vóór het einde van de oorlog, waarnaar vertegenwoordigers van de vier Nederlandse gebiedsdelen — Nederland, Nederlands Oost Indië, Suriname en Curaçao — zullen worden afgevaardigd.

De benoeming van de leden van Oost- en West Indië zal thans geschieden, teneinde aan de benoemden de gelegenheid te verschaffen hun thema vrij en grondig te bestuderen en voor te bereiden. Morgenavond zullen de Staten van Curaçao 2 dubbeltallen opstellen, waaruit de Gouverneur er 2 benoemt.

De **tweede phase** zal zijn het bijeenkomen van een comité, dat de rapporten zal bestuderen, welke worden voorgelegd door de voorafgaande conferentie. Ook zal dit comité speciale plannen vormen voor de Imperiale conferentie, die na de oorlog zal worden gehouden.

In de **derde phase** zal de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden een beslissing treffen over de aanbevelingen, die gedaan zijn door de voorafgaande conferentie.

Nederlands Oost Indië heeft dikwijls de bedoeling te kennen gegeven een zo groot mogelijke autonomie te verkrijgen binnen de structuur van het Imperium en heeft in voorbereiding van een dergelijke status gestadig de spheer van inlandse deelneming in het bestuur van het gebied uitgebreid.

Suriname en Curaçao hebben hun bevrediging te kennen gegeven over de plannen van de Regering, dat elk zal worden gevraagd 3 vertegenwoordigers naar de Conferentie te zenden. Dit wordt uitgelegd als een waardering door de Regering van de groeiende economische belangrijkheid van West Indië. De Nederlandse Regering in Londen legde de volgende verklaring af betreffende de Rijksconferentie:

„De huidige politieke structuur van het Koninkrijk der Nederlanden mitsgaders de betrekkingen tussen het Moederland en zijn overzeese gebieden zijn gebaseerd op de grondwet van 1922 en de grondwetten van Nederlands Indië, Suriname en Curaçao, welke daarop gebouwd zijn.

Sedert 1922 is de geestelijke en materiële ontwikkeling van deze gebieden, vooral Nederlands Indië, ongewoon snel geweest. Dientengevolge zijn de gedachten van het Moederland en Indië, in en buiten hun vertegenwoordigende lichamen, gedurende de laatste jaren speciaal gericht geweest op de grondwettelijke maatregelen voor een grotere emancipatie van deze overzeese gebieden.

De schitterende houding en geestelijke energie, welke deze delen hebben getoond onder de leiding van hun Gouverneurs en niettegenstaande de verbreking hunner banden met het Moederland, de bewijzen, die in deze tijden gegeven zijn van hun vermogen om op eigen benen te staan, hebben de processen van geestelijke en politieke emancipatie in de steeds toenemende groepen van de overzeese bevolkingen gestimuleerd.

Teneinde deze verdienstelijke aspiraties te leiden, strevende naar de verbetering der betrekkingen tussen de Nederlandse gebieden, overeenkomstig de geleidelijke toegenomen omstandigheden, heeft Hare Majesteit Koningin Wilhelmina in een radiorede op 10 Mei 1941 bekend gemaakt, dat een Rijksconferentie na de oorlog zal bijeenkomen.

De Kroon heeft thans haar beslissing genomen met betrekking tot het bijeenroepen van deze na-oorlogse Conferentie, teneinde de weg gereed te maken voor het ten uitvoer brengen van politieke hervormingen. De conferentie zal zijn samengesteld uit vooraanstaande personen van al de vier Nederlandse gebiedsdelen, die — naar verwacht wordt — de verscheidene geestelijke stromingen in deze delen zullen vertegenwoordigen.

Deelneming zal als volgt zijn: van Nederland 15 leden; Nederlands Indië 15 leden; Suriname en Curaçao elk 3.

Van de 15 leden van Nederlands Indië zullen 10 worden benoemd door den Gouverneur-Generaal van Nederlands Indië op aanbeveling van de Volksraad en 5 rechtstreeks door den Gouverneur-Generaal van Nederlands Indië.

Leden van Suriname en Curaçao zullen eveneens worden benoemd door den Landvoogd, twee op aanbeveling van de Staten en één rechtstreeks door den Gouverneur.

De benoeming van de leden van Oost Indië zal thans geschieden, teneinde aan de benoemden de gelegenheid te geven hun thema vrijelijk en grondig te bestuderen en voor te bereiden. Den Gouverneur-Generaal van Nederlands Indië en den Gouverneurs van Suriname en Curaçao werd gevraagd der beslissing van de Koningin bekendheid te geven met alle mogelijke spoed en om de afgevaardigden voor hun gebieden te benoemen.

De taak van de conferentie zal van adviserende aard zijn en de conferentie zelf zal het karakter dragen van een ronde-tafel-bespreking, welke alle wensen en meningen betreffende de positie van de verscheidene gebieden binnen de structuur van het Imperium zal overwegen en aanbevelingen zal doen op grond van deze besprekingen.

VEILIG VERKEER.

Indien ge door een tegenligger wordt verblind, moet ge Uw snelheid verminderen en naar de rechterkant van de weg kijken; zo nodig moet ge stilhouden.

Curaçao.

ALGEMENE GEDRAGSREGEL.

De Algemeen Militair Commandant, gezet op het bepaalde in artikel 1, lid 1, sub f. punt 4 van het Besluit van 26 September 1939 (P.B. 1939 No. 97) bekrachtigd bij Landsverordening van Mei 1941 (P.B. 1941, No. 50), bepaalt, dat op de eilanden Aruba en Curaçao, met ingang van 25 Februari 1942 het betreden van en het vertoeven in openbare schuilplaatsen anders dan om dekking te zoeken tegen luchtaanvallen en/of in het tijdsbestek gelegen tussen het signaal „luchtalarm" en het signaal „alles veilig", verboden is.

Op niet naleving van deze bepaling is bij artikel 7 van Besluit voornoemd een straf bedreigd van ten hoogste een jaar gevangenisstraf of duizend gulden boete.

LUCHTBESCHERMING.

Nog steeds komen er klachten binnen bij de luchtbeschermingsdienst, dat op enkele punten van de stad voor enige seconden het licht wordt aangestoken, zodanig dat dit buiten duidelijk te zien is. Uitdrukkelijk wordt erop gewezen, dat dit verboden is.

Tegen overtreders wordt reeds streng opgetreden.

RECTIFICATIE.

Door een seinfout is indertijd bekend gemaakt, dat onder de, bij de demontage van een torpedo op Aruba gewonden, zich een zekeren „Vernon" zou hebben bevonden. Dit moet zijn Bremer.

IETS NIEUWS OP MUNDO NOBO

Op Zondag 1 Maart as. zullen de stadsbewoners in de gelegenheid gesteld worden om kennis te maken met de paardensport op Curaçao.

De Paarden Sportvereniging Santa Rosa zal nl. een demonstratie houden op het sportterrein te Mundo Nobo, bestaande uit schoon- en hardrijden, vlaggespel en ringsteken. Deze jonge vereniging stelt alles in het werk om de paarden-sport op Curaçao te ontwikkelen en reeds mocht zij enige wedstrijden organiseren op het sportterrein te Santa Rosa, waar talrijke toeschouwers hebben genoten van deze mooie sport.

De vereniging bezit een stel goede paarden en de meeste van haar leden zijn uitmuntende ruiters. Paardenliefhebbers zullen deze gelegenheid zeker niet overslaan.

Behalve deze demonstratie, zal tevens een belangrijke voetbalwedstrijd gespeeld worden tussen een „All Suriname" combinatie en de nieuwe Curaçaose kampioen S.U.B.T. Het is de eerste wedstrijd van S.UB.T. na het behalen van het kampioenschap, terwijl de Surinaamse ploeg een geduchte tegenstandster is, gezien het feit, dat de Surinamers het vorige jaar de „Vierlanden wedstrijden" subliem hebben gewonnen.

Ongetwijfeld zal het dus spannen. De voetbalwedstrijd vangt aan om 16 uur, terwijl de paarden-demonstratie om 17.30 uur zal beginnen.

Het geheel wordt opgeluisterd door de Harmonie Santa Rosa bestaande uit oud-leerlingen van Scherpenheuvel. Toegangsprijzen f 1.00 en f 0.50.

VERDUISTERING.

Hedenavond begint de verduistering om 18.15 uur. Zij eindigt morgenochtend om 6.23 uur.

APOTHEKEN.

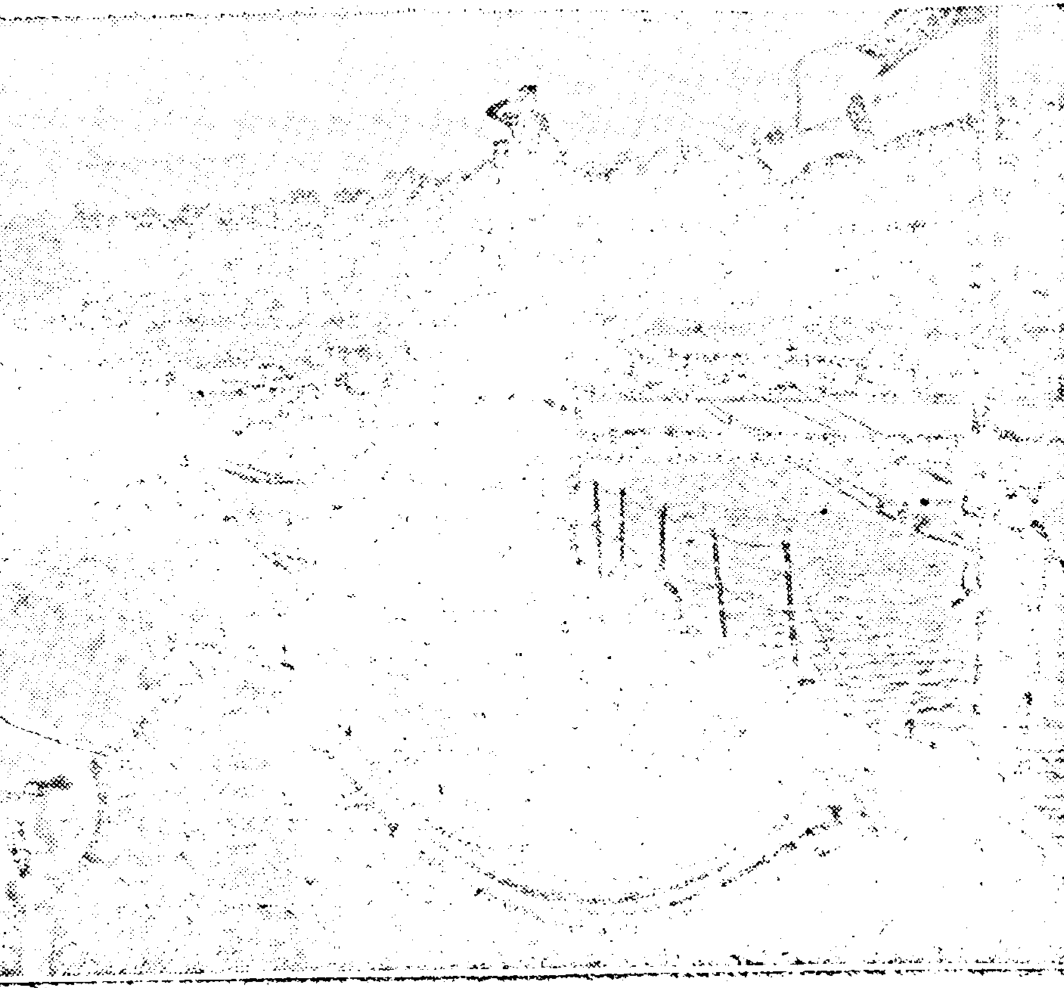
Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Emma.
Punda: Excelsior.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.50	100.50
Caracas	50.25	52.50
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	—	47.—

EEN AMERIKAANSE DUIKBOOT ONDER ENGELSE VLAG.

De Paus en de Oorlog.

Begrijpelijkerwijze boezemt de houding van den Paus ten aanzien van de wereldoorlog velen belangstelling in. Deze belangstelling is niet altijd aangenaam. Velen maken zich, in vol maakt goede trouw, allerlei vreemde voorstellingen over de houding en de positie van den Paus.

Sommigen houden den Paus voor een Italiaan, hetgeen hij evenmin is als Prins Bernhard een Duitser. De laatste is als Duitser geboren en de eerste als Italiaan, maar zoals de Duitse Prins om redenen van staatsbelang onmiddellijk werd genaturaliseerd, toen hij Prins der Nederlanden werd, zo werd Eugenio Pacelli, eenmaal tot Paus gekozen, direct onafhankelijk souverein en hield hij ipso facto op Italiaans burger te zijn.

Anderen menen in den Paus een pro-nazie of althans een pro-fascist te zien. Zij weten blijkbaar niet, hoe Paus Pius XI het fascisme als stelsel meedogenloos veroordeelde in de in het Italiaans geschreven encycliek „Non abbiamo bisogno", uitgevaardigd op 20 Juni 1931.

Het merkwaardigste is, dat de Paus de fascistische pers vooral zo fel aanviel, omdat deze het Vaticaan als „een buitenlandse macht" had aangeduid. Het programma van de fascistische partij werd beslist veroordeeld: het is gebaseerd op „een ware en zuiver heidense staatsaanbidding, niet minder in strijd met de natuurlijke rechten van het gezin, als in strijd met de bovennatuurlijke rechten van de Kerk", schreef de Paus. Geen Katholiek, zo verklaarde de Paus, kan onvoorwaardelijk zulk een program aanvaarden.

Dezelfde Paus Pius XI vaardigde 14 Maart 1937 zijn in het Duits geschreven encycliek „Mit brennender Sorge" uit.

De „Quaterly Review" (Jan. 1940 pag. 102) noemde deze encycliek „de scherpste veroordeling, die ooit tegen het nazisme geschreven werd."

De huidige Paus Pius XII was toen staatssecretaris. Wat de nazies van hem dachten, kan men afleiden uit de schendcaricaturen, die over hem verschenen in de Duitse pers. Afdrukken kan men vinden in het onlangs verschenen boek „The persecution of the Church in Germany".

Wat de fascisten van Cardinaal Pacelli dachten, bewijst ook het simpele feit, dat Ciano's „Telegrafo" schreef, dat hij geen Paus kon worden. Hij werd echter toch Paus. En wat Hij gedaan heeft om de vrede te bewaren, kan men lezen in het Blauwboek, dat de Engelse regering bij het uitbreken van de oorlog publiceerde (pag. 190—192).

De Paus heeft de aanvallen op Polen, België en Nederland publiek afgekeurd. Het telegram dat Hij aan Koningin Wilhelmina richtte, was een zo kras mogelijk geformuleerde veroordeling van de nazie-agressie op ons vaderland, waardoor de Paus zo evident partij koos en den schuldige en den onschuldige aanwees.

De „Osservatore Romano" was de enige in het Italiaans geschreven krant, die ook geallieerde communiqué's afdrukte. Dat de Italiaanse regering verdere verspreiding zou belemmeren, als dit niet ophield bewijst alleen, wie waar en onpartijdig wil zijn.

President Roosevelt wist wat hij deed, toen hij een persoonlijken ambassadeur zond naar den Paus, dien hij noemde „mijn oude en goede vriend".

„Maar de Paus zegende Italiaanse soldaten", zo is gezegd. „Ja, zij waren met andere bezoekers" schreef de „Osservatore Romano". „Als er Engelsen, Nederlanders of Hellenen komen, zullen zij evengoed de zegen van den Paus ontvangen."

„Waarom doet de Paus Hitler en Mussolini niet in de ban?" vragen sommigen.

Dat de Paus meer doet dan wij vermoeden, bewijst de nuchtere mededeling in de „Baseler Nachrichten" van 20 Juli 1940, waarin wij lezen. „Men realisere zich wel, dat de wapenstilstandsvoorwaarden door Italië aan Frankrijk aangeboden veel harder zouden geweest zijn, indien het Vaticaan niet tussenbeide was gekomen."

De Paus heeft vijf grondslagen voor de vrede gegeven. Ze zijn: 1. alle naties, kleine en grote, machtige en zwakke, hebben recht op leven en onafhankelijkheid; 2. de volken moeten verlost worden van de last van de bewapeningswedloop; 3 een gerecht moet worden ingesteld, dat de eerlijke vervulling van verdragen waarborgt; 4. de rechtvaardige eisen van de volken en de minderheden moeten worden geëerbiedigd; 5. ook regeerders van volken moeten de zedenwet aanvaarden, die alleen gezag en bindende kracht geeft aan verdragen, die worden aangegaan.

Wie met deze punten — ook door niet-katholieken, van gezag als rechtvaardig — juist en scherp omschreven aanvaard — instemt, weet, aan welke zijde de Paus staat. Een Nederlander althans kan daarop gerust zijn.

(Nieuwe Tijd").

WERELDNIEUWS.

HITLER-PRAAT.

Adolf Hitler hield een repetitie van zijn gewone praatjes en leugens tot zijn nazies. Allereerst deelde hij mede, dat er sedert een eeuw niet zo'n winter in Rusland heeft geheerst, doch dat de winter thans voorbij is. Een poging van de Russen om Hitler evenals Napoleon tot de terugtocht te dwingen, zou zijn mislukt en dat zou te danken zijn geweest aan de dapperheid en de zelfopoffering van de nazie-soldaten.

Verder releveerde Hitler hoe de nationaal socialistische partij gegroeid was. „Heel Europa", aldus Hitler tenminste, zou deze leer aanhangen. Na de gebruikelijke scheldpartij op de Joden en de plutocraten richtte Hitler zich weer tot de Voorzienigheid, die de nazie-strijd volgens Hitlers mening geleid had (Berlijn, (AP) 24.2).

VAN KLEFFENS BIJ ROOSEVELT

Minister dr. Eelco Nicolaas van Kleffens had een langdurig onderhoud met president Franklin Delano Roosevelt. Hij verklaarde, dat hij de gehele situatie met den president onder het oog had gezien en dat er op alle punten algehele overeenstemming heerst. Java zal tot het uiterste worden verdedigd. Oorlogsmateriaal zal naar Indië blijven gaan in steeds vermeerderde mate. De Pacific Counsel arbeidt tot grote tevredenheid (Washington, G.P.D. 25.2).

TANKSCHIP „REPUBLIC" TOT ZINKEN GEBRACHT.

Het Noordamerikaanse Departement van Marine maakte heden bekend, dat het tankschip „Republic", eigendom van de Petroleum Navigation Company, door een vijandelijke duikboot getorpedeerd is nabij de Atlantische kust. Geen andere biezonderheden werden bekend gemaakt. (Washington, (AP) 24.2).

EEN NIEUWE DIENST.

Een nieuwe dienst is gesticht voor het onschadelijk maken van niet ontplofte bommen (Batavia, GP.D. 25.2).

OORLOGSMAATREGEL IN SYRACUSE, N.Y.

In de stad Syracuse, N.Y. (Ver. Staten) wordt het Angelus geluid om 18.30 uur. Zodra de klokken beginnen worden alle verkeerslichten op rood geschakeld en het gehele verkeer moet stoppen tot het Angelus gebeden is. Het bericht zegt: zo bidt Amerika om vrede.

ZITTEN BIJ HET VOLKSLIED.

In Chicago kregen twee lieden, die bleven zitten tijdens het spelen van het volkslied elk $ 200 boete wegens „disorderly conduct".

En in Curaçao?

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Wo. 25 Febr.

Telegram Afdeling: Hr. Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.

Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Wortel, tel. 448, Bernhardlaan 5.

Athletiek: Binnenkort zullen er Junior athletiek-wedstrijden gehouden worden door Asiento junioren van 10 jaar. Reeds een flinke groep jongens is aan het trainen gegaan onder leiding van den heer Leeflang. Deze oefenmiddag is Vrijdag van 16.30 tot 17.30 uur.

Gymnastiek: De dames gymnastieklessen van Maandagavond onder leiding van Mevr. Groenhof zullen zolang de verduistering duurt op Vrijdag gehouden worden in het repetitielokaal van 9 — 10 uur.

Comité „Nederland": De abonnementen op de „Knickerbocker Weekly" moeten vóór 1 Maart as. worden vernieuwd. Voor betaling der abonnementsgelden zal voorlopig door den Penningmeester worden zorg gedragen. Verrekening met de betrokken abonnees volgt later. Zij, die hun abonnement niet wensen te zien vernieuwd dienen hiervan vóór het einde dezer week kennis te geven aan den Penningmeester van het Comité Nederland (tel. 340). Ook nieuwe abonnementen worden vanzelfsprekend gaarne geaccepteerd.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Een bericht uit Moskou zeide, dat belangrijke nieuwe winsten zijn gemaakt door de Russen aan het Zuidwestelijk front, klaarblijkelijk tussen Orel en Charkov, gedurende de laatste 24 uur. De Russen maakten gisteren bekend, dat 14.000 Duitsers werden gedood aan dit front. De berichten zeiden, dat het pad, welke geslagen wordt door het gecompliceerde Duitse defensie-systeem aan het Zuidelijk front, gevuld wordt door meer mannen, dan sedert lange tijd in het Russische offensief betrokken zijn geweest.

— **Canberra:** Het communiqué van de Australische Luchtmacht deelde mede, dat Japanse bommenwerpers wederom sloegen naar Port Moresby aan de Zuidkust van Nieuw Guinea op minder dan 400 mijl verwijderd van het Noordoostelijke punt van Australië. De aanval volgde op de daglicht aanval van gisteren.

Een vroeger communiqué zeide, dat Japanse vlooteenheden waren waargenomen nabij Dilli, 400 mijl ten Noord-Westen van Australië, waardoor te kennen werd gegeven, dat de Japanners mogelijk zullen pogen het houvast te versterken, dat zij de vorige week wisten te veroveren op het Portugese deel van het eiland Timor. Naar vermeld zouden verschillende Japanse transportschepen fel in brand staan in de haven van Dilli, klaarblijkelijk als resultaat van aanvallen door Geallieerde bommenwerpers.

— **Washington:** Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte bekend, dat 7 Noordamerikaanse jachtvliegtuigen boven Java 9 Japanse bommenwerpers onderschepten alsmede 14 gevechtsvliegtuigen. De Noordamerikanen verjoegen de Japanners en schoten 1 Japanse bommenwerper en 1 gevechtsvliegtuig neer.

In de Philippijnen zijn er spaarzame ontmoetingen tussen Noordamerikaanse patrouilles en den vijand langs de gehele linie in Batan. Kleine elementen van Noordamerikaanse troepen hadden alle succes bij plaatselijke agressieve acties.

— **Moskou:** Een bericht van Rode Ster uit Staraya Russa scheen aan te geven, dat de stad, welke tot nu toe — naar vermeend werd — in Duitse handen was, heroverd is bij de Russische aanval. Het communiqué had echter slechts gezegd, dat „een grote nederlaag voor de Duitsers plaatsvond in het gebied van Staraya Russa, waar het 16de Duitse veldleger werd verpletterd".

— **Rangoen:** Officieel wordt medegedeeld dat 30 Japanse gevechtsvliegtuigen heden werden vernield in luchtgevechten.

— **Moskou:** Berichten, welke afkomstig zijn van het slagveld bij Staraya Russa, delen mede, dat de Russen voortrukken door gebieden, die bedekt zijn door gesneuvelde Duitsers en verlaten grote kanonnen, automobielen en wagens.

— **Caïro:** Het Britse communiqué deelt mede, dat ernstige zandstormen alle operaties gisteren hinderden, zowel op het land als in de lucht. Hoewel uitgebreide operaties over het gehele front werden uitgevoerd, was het zicht zeer slecht en geen contact werd gemaakt met den vijand.

De Taak der Geestelijkheid bij Luchtaanvallen.

Naar wij vernemen is ook de katholieke geestelijkheid alhier geheel georganiseerd om in geval van nood hulp te bieden. In verband hiermede is het zeker van belang, ook voor de leken, te lezen, wat het diocesane tijdschrift van het bisdom Haarlem in 1939 schreef over de taak der geestelijkheid bij luchtaanvallen. Het artikel bereikte ons via Indië, waar het in het katholieke weekblad „De Weg" werd opgenomen.

Het is voor ons een grote gerustheid te weten, dat bij alle zorg voor de lichamelijke bescherming bij luchtaanvallen, en voor hulp aan eventuele slachtoffers, ook de geestelijke hulp in de grotere plaatsen uitstekend georganiseerd is. Iedere geestelijke weet waarheen hij zich moet begeven in tijd van nood, terwijl hem alle mogelijke faciliteiten zijn gegeven om zich overal en altijd vrij te kunnen bewegen, waar en wanneer zijn hulp wordt ingeroepen.

Het is dus van het allergrootste belang, dat ieder katholiek aanstonds als zodanig kan herkend worden, en dat hij dus in deze dagen voortdurend een bewijs bij zich draagt, waarop vermelding van zijn godsdienst en verzoek om hulp van een R.K. Geestelijke in tijd van nood.

[Van dit laatste hebben wij in Curaçao nog niet vernomen; in andere landen, in Engeland vooral, draagt elke katholiek momenteel een gegraveerd naamplaatje met het bijschrift „R.C." — Red. Amigoe]

* * *

Hieronder laten we enige practische wenken volgen ten behoeve van de geestelijken zelf niet alleen, maar tevens van de leden van de L.B.D., [luchtbeschermingsdienst] E.H.B.O. en andere organisaties aan wie de hulp der slachtoffers is toevertrouwd. Een en ander is bewerkt naar een artikel van Dr. Creyghton, dat onder de titel: „Voor welke feiten wordt de geestelijke geplaatst, wanneer op het gebied, waarbinnen zijn parochie gelegen is, luchtaanvallen uitgevoerd worden?" verschenen in het diocesane tijdschrift van het bisdom Haarlem (1939). Kortheidshalve laten we alles weg, wat uitsluitend op de omstandigheden in Nederland slaat, terwijl we slechts zeer terloops de uitwerking van de verschillende wapenen aangeven, daar men zich dank zij der voorlichting van de L.B.D. deze biezonderheden gemakkelijk elders kan verschaffen.

* * *

Wie zullen geestelijke hulp behoeven en onder welke omstandigheden zal die hulp moeten worden verleend? Bij luchtaanvallen op open steden zal op de eerste plaats gebruik gemaakt worden van brisantbommen. In tegenstelling met de meest gangbare mening, die op dit gebied bij leken heerst, zal dus niet het gifgas het aanvalswapen bij voorkeur zijn.

I. De brisantbom zal vele slachtoffers maken, ernstige letsels veroorzaken en vele getroffenen tegelijkertijd om hulp doen vragen. De slachtoffers zullen door den geestelijke aangetroffen worden in hulpposten, hulpziekenhuizen, zelden in schuilkelders en schuilloopgraven, slechts bij hoge uitzondering zal hulp ter plaatse, i.c. op straat, gevraagd worden.

Behalve door de bomscherven zelf, zullen bovendien letsels veroorzaakt worden door wegvliegende stukken van het getroffen materiaal, stenen, hout, stukken metaal. Tevens kunnen slachtoffers voorkomen door instortingen.

Verder kan de explosie van de brisantbom gasziekten geven, door de grote hoeveelheden kooloxydgas en nitreuze dampen die bij die ontploffing vrijkomen.

Eindelijk zullen de bij de bominslag ontstane bomtrechters, in de duisternis aanleiding geven tot het voorkomen van ongelukken.

Al deze letsels kunnen zich onder omstandigheden gecombineerd bij eenzelfden getroffene of in alle mogelijke variaties bij een groep getroffenen (bijv. bewoners van een getroffen schuilkelder) voordoen.

Welke van deze getroffenen hebben geestelijke bijstand nodig, welke verkeren in onmiddellijk levensgevaar?

De patiënten met slagaderlijke bloedingen ¹), welke enige ogenblikken hebben liggen bloeden, alvorens de helpers van de eerste-hulpploeg een knevelverband konden aanleggen. Zij zullen dikwijls uitgebloed, maar vaak volkomen helder zijn, zij kunnen biechten, communiceren (behalve bij uitgesproken braakneiging) en het H. Oliesel ontvangen.

Voor patiënten, lijdende aan inwendige bloedingen geldt hetzelfde, alleen zullen we hen vaak in een shocktoestand ²) vinden. Ze zijn dan ontoegankelijk voor contact met de buitenwereld, kunnen dan dus alleen de H. Olie ontvangen.

Bij verwondingen van de buikstreek, welke verwondingen doordringen in de buikholte zal de patiënt, in levensgevaar verkerende, in de meeste gevallen alleen door een operatie te redden zijn, het nuttigen van water enz. zal door den behandelenden geneesheer niet worden toegestaan. Hier zal dus ook volstaan moeten worden met biechtspreken en het ontvangen van het H. Oliesel.

Bij getroffene met vernield gezicht, weggeslagen kaak e.d. zal het communiceren om zuiver technische redenen onmogelijk zijn, wanneer dergelijke getroffenen stervende zijn, zal de priester ter plaatse met behulp van den aanwezigen geneesheer moeten uitmaken of slikken in dit bepaalde geval nog mogelijk is en naar bevinden moeten handelen. De kooloxyd-vergiftigden en andere door explosiegassen vergiftigden zullen schijndood of bewusteloos zijn. Hier is dus van de geestelijke bijstand geen sprake, alleen wanneer de geneesheer de verwachting uitspreekt, dat het bewustzijn niet weer zal keren, maar de dood zal intreden, zou toedienen van het H. Oliesel aangewezen zijn.

Een hoogst enkele maal zal het voorkomen, dat de geestelijke reeds op straat een stervende zal moeten bijstaan; dan zou het mogelijk zijn, dat er ook strijdgassen gebruikt zijn, die dan ofwel den getroffene besmet hebben, ofwel de eigene bescherming van den geestelijke noodzakelijk maken. Ik bedoel hier dus niet de gaszieken, die geholpen zouden moeten worden, maar getroffenen, als hierboven besproken zijn, die bovendien met strijdgassen besmet zijn of zich in een met strijdgassen besmette atmosfeer bevinden en daar geholpen moeten worden.

Een enkele maal ook zal het voorkomen dat de geestelijke geroepen wordt bij de overblijfselen van ingestorte huizen of door een voltreffer getroffer schuilplaatsen waar stervende slachtoffers zodanig onder puin, balken er ander materiaal vastgeklemd liggen dat berging van het slachtoffer zoveel tijd vraagt, dat ernstig gevreesd moet worden, dat het slachtoffer overleden zal zijn, alvorens deze bevrijding kan hebben plaats gehad.

De geestelijke zal dan ter plaatse en naar omstandigheden handelend, zijn bijstand moeten verlenen, dikwijls daarbij eigen levensgevaar risquerende. Gevaar dat dreigen kan van de zijde van de half ingestorte, dus wankele, muren van het gebouw, waarin het slachtoffer zich bevindt; van de zijden van de buitenwereld, doordat een volgende bom haar scherven vrij in de beschadigde schuilplaats kan slingeren en de daarin aanwezigen treffen kan en doordat gebruikte en door de wind meegevoerde strijdgassen even ongehinderd kunnen binnendringen.

De gevaren van een brandbom.

II. Als tweede aanvalswapen geldt de brandbom; de ontstane branden kunnen getroffenen geven met brandwonden. Deze zullen in levensgevaar verkeren wanneer meer dan een derde van de huid verbrand is ³).

Echter zal er altijd gelegenheid zijn, om te wachten tot deze getroffenen geborgen en in hulppost of ziekenhuis aangekomen zijn en een eerste behandeling ondergaan hebben.

Ook brandgassen kunnen gasziekten geven, deze zieken zijn meestal bewusteloos en hier zal dus bij werkelijk dringend gevaar alleen het H. Oliesel toegediend kunnen worden, terwijl bij de eerstbesproken groep het bewustzijn meestal zo zal zijn, dat ze kunnen biechten en communiceren en toegankelijk zijn voor opbeurend en troostend toespreken.

De gevaren van de gasbom.

III. Tenslotte het derde aanvalswapen: de gasbom of beter strijdgas. Behalve in bomvorm geworpen, kan dit wapen nl. ook in vloeistofvorm gesproeid worden en zal dan juist onder die omstandigheden veel gevaarlijker zijn dan in de vorm van de gasbom.

Het levensgevaar door het strijdgas wordt meestal geweldig overdreven.

De longprikkelende of verstikkende gassen zijn de gevaarlijkste; in zeer hoge concentratie ingeademd kunnen ze acuut de dood veroorzaken, dus geestelijke hulp zal dan te laat komen, terwijl de priester voor het dilemma zal zal komen te staan of hier een unctie op het voorhoofd van het nog warme eventueel reeds koud aanvoelende lijk aangewezen resp. geoorloofd is.

Lichter getroffenen zullen met verstikkingsymptomen in een inrichting voor gaszieken gebracht zijn en verkeren in onmiddellijk levensgevaar; ze zullen weinig toegankelijk zijn voor toespraak of troost, zullen niet willen slikken, eventueel het ingeslikte weer spoedig uitbraken. In een rustiger ogenblik, meestal tengevolge van uitputting, zullen ze zeer goed begrijpen, wie er bij hen is, wat er rondom gebeurt en welke woorden gesproken worden.

Na zuurstoftoediening zullen deze acute verschijnselen voor enige tijd verdwijnen en de geestelijke kan dan geheel normaal met den patiënt omgaan, het levensgevaar kan bij dergelijke ernstige patiënten drie tot vier dagen duren, enige dagen geweken zijn en later na het optreden van longontsteking weer opnieuw intreden.

Bij het zo gevreesde mosterdgas van de groep der blaartrekkende gassen, verloopt alles minder acuut. Getroffenen met uitgebreide huidaandoeningen kunnen in levensgevaar komen te verkeren, maar bieden dan niets biezonders meer; patiënten met longaandoeningen door ingeademd mosterdgas, vertonen dezelfde verschijnselen als die der longprikkelende gassen, maar minder acuut.

Het zou echter kunnen gebeuren dat een getroffene, lijdende aan een acute aandoening die gepaard gaat met levensgevaar, bijv. ernstige slagaderlijke bloeding, tevens besmet is met blaartrekkende strijdgassen. Wanneer de geestelijke ter plaatse bij dezen stervende geroepen wordt, kan door aanraking van de besmette huid van den getroffene ook de aanrakende huid besmet worden.

Van deze besmetting bespeurt men niets, geen branden, geen prikkeling, geen pijn, geen jeuk. Wanneer aanwezigheid van een blaartrekkend strijdgas bekend is, dient iedereen die zich in die atmosfeer begeeft, de maatregelen te nemen die hem tegen de invloed van de chemicaliën beveiligen. Wanneer de huid van den getroffene met de blote hand van den priester aangeraakt moet worden (H. Oliesel) kan deze huid ontsmet worden door hem enige malen af te deppen met een watje met benzine of petroleum. De priester moet er dan wel denken, zeer nauwkeurig alleen de met benzine behandelde plaats met zijn eigen huid aan te raken.

Zelfbescherming voor priesters.

IV. Welke maatregelen kan en moet de priester voor zijn eigen beveiliging nemen, waar het gevaar uit de lucht betreft?

We mogen dus in de regel aannemen, dat de geestelijke bijstand eerst na het bombardement gevraagd zal worden.

Het zou echter kunnen gebeuren, dat de priester, die zich naar een ziekenhuis spoedt, omdat zijn hulp daar gevraagd wordt, onderweg door een tweede bombardement verrast wordt.

Wanneer er geen openbare schuilplaats in de nabijheid is, dient hij nu te weten, dat de enige bescherming die tegen de scherven van een brisantbom bestaat, hierin ligt, dat hij zich plat op de grond werpt, liefst in een uitholling van het terrein, zoals greppel of sloot langs de weg, goot, langs het trottoir, daar de uitstekende trottoirrand van die zijde uitstekende beschutting biedt. Iedere kuil of bomtrechter is verder een welkome beschutting.

De zich op straat bevindende priester moet dus twee handen vrij hebben en bij het medenemen van Ons Heer is het dus van belang, dat het receptaculum zodanig opgeborgen is, dat het niet vastgehouden behoeft te worden en dat de drager zich neer kan werpen of bijv. ergens over heen kan klimmen, zonder dat dit tot verlies van de Kostbare Last leiden kan.

De te verlenen hulp zal soms in de nacht gevraagd worden, de straatverlichting is dan gedoofd en het gebruik van een zaklamp zal voor den drager zeer gevaarlijk zijn. De zaklamp zal dus alleen bij korte flikkeringen en met grote tussenpozen gebruikt mogen worden. Pas op voor granaattrechters al of niet met water gevuld, ze kunnen zeer diep zijn en zullen, wanneer ze stammen van een mosterdgasbom, intensief met strijdstof besmet zijn.

De gevaren bij gasaanvallen.

Wanneer ge in een gaswolk terecht komt, kijkt naar de windrichting en loop kalm (niet hard) tegen de wind in de wolk uit. Hard lopen vermeerdert uw adembehoefte heel sterk en maakt dus de kans op vergiftiging veel groter, terwijl bij het dragen van een gasmasker de aanwezigheid van het masker dàn als veel hinderlijker gevoeld zal worden en aanleiding zal geven tot het optreden van benauwdheid, waardoor paniekstemming ontstaat. Dit laatste nu, de paniekstemming, is het ernstigste gevaar dat ons bedreigt: blijft dàt altijd voor ogen houden.

Longprikkelende gassen zijn uiterst gevaarlijk maar zeer vluchtig, ze tasten de huid niet aan en worden volledig afgevangen door het moderne gasmasker.

Eindelijk de blaartrekkende stoffen, bestendig en moeilijk te verwijderen, vragen een volledige bescherming, gasmasker en beschermende kleding.

Wanneer de priester een dergelijk terrein doorschreden heeft, is hij echter gevaarlijk geworden voor anderen. Hij zal dan een ziekenhuis, hulppost of schuilplaats alleen mogen betreden na in de gassluis zijn gasmasker en laarzen achtergelaten te hebben en na de maatregelen te hebben genomen, die voorts de commandant van de schuilplaats nog van hem mocht eisen.

Oefenen met gasmasker noodzakelijk!

Wij achten het van het allergrootste belang, zowel voor den priester zelf als voor de slachtoffers, die zijn hulp inroepen, dat ieder priester, die een geestelijke taak heeft bij de L.B.D. in het bezit is van een prima qualiteit gasmasker. Maar dan vergete hij nooit:

het gebruik van het gasmasker moet geleerd en geoefend worden. Hij, die zich voorstelt dat in tijd van nood een goed passend gasmasker zonder meer gedragen kan worden, zal zich deerlijk en tot zijn eigen nadeel en dat van degenen die van hem afhankelijk zijn, vergissen. Goed passen, de juiste maat weten, oefenen onder steeds zwaardere uitwendige omstandigheden en gedurende steeds langere tijd, zijn noodzakelijke eisen, waaraan voldaan moet zijn, willen we in tijde[...] van ons gasmasker de be[...] verkrijgen, die we nodig he[...]

Dàn zal iedere priester [...] oordelen welke handelingen [...] ambt behorende, hij met op[...] masker zal kunnen verrichte[...] een biechteling uw stem door[...] ker heen hoorbaar? Is [...] scherp genoeg, om door de [...] het masker heen de juiste be[...] van verscheidene handeling[...] lijk te maken? enz. Dit toch [...] gen, die niet zonder meer z[...] antwoorden, maar die indivi[...] sterk verschillend beantwo[...] moeten worden, dat de fact[...] ring hierbij onmisbaar is. Ie[...] telijke moet verder weten, [...] soluut noodzakelijk is, d[...] onmiddellijk ter behandeling [...] ontsmettingsinrichting aanme[...] dra hij weet of ook slechts [...] dat hij met huidaantastend[...] trekkende strijdstoffen in [...] is geweest. Wanneer deze [...] zuimd zou worden, zou bij e[...] van de vijandelijkheden spoe[...] gens gebrek aan valide ge[...] iedere geestelijke hulp onmo[...] geworden! Nodig is verder [...] schien wel op de eerste plaat[...] de geestelijken zich op de ho[...] len en op de hoogte houden [...] maatregelen en opvattingen [...] autoriteiten, die met de luch[...] ming belast zijn.

---

¹) Bij de slagaderlijke [...] spuit het bloed met regelmatige [...] pozen (na elke hartslag) sto[...] ze uit de wond; het bloed is [...] rood.

²) Shock is gekenmerkt [...] sterke remming van alle [...] waardoor ook het contact me[...] tenwereld, de neiging om op [...] uit de buitenwereld (aanspre[...] te reageren, sterk verminderd.

³) Bedoeld is, een derde va[...] tale huidoppervlakte.

ZELF - BESTUUR.

De verduistering brengt vele mensen tot bezinning. Mensen, die altijd gejacht zijn, zitten nu 's avonds bijeen, rustig pratend, rokend, schemerend in de tropennacht. Wie naar de bioscoop gaat, vangt zijn tocht derwaarts reeds vroeg aan. Velen arriveren zo vroeg, dat de vertoning nog niet begonnen is. Op zichzelf ook al iets ongewoons, want de goede bioscoop-ganger, die immers op ontspanning uitgaat, komt ijlend binnen, dringt zich na afloop met een élan naar buiten, als stonde de boel in brand.

Men kan naar de bioscoop gaan om de vertoning te volgen Men kan ook gaan zitten, en zich vergapen aan de ontevreden gezichten van de lieden, die binnen komen. Want merkwaardig is het: de moderne beschaving heeft de mensen niet tevreden gemaakt, althans te oordelen naar hun uiterlijk. Vermaterialiseerde, vaak verlopen gezichten hebben mensen, die soms vooraanstaande posities bekleden. Karakteristieke koppen hebben slechts heel weinig mensen. En zelf is men, als men zo brutaal is naar de gezichten te kijken een exponent van de moderne tijd, die het best gekenschetst wordt door de woorden nieuwsgierigheid en karakterloosheid.

Onwillekeurig spelen deze en soortgelijke gedachten door eens mensen hoofd, wanneer hij in de verduisterde kamer tot die rust komt, welke de verlichting in letterlijke zowel als figuurlijke zin nimmer biedt. Er is pas een boek verschenen over lieden, die voor de wereld als de meest bizarre personen bekend staan, maar die in vele opzichten „het goede deel gekozen hebben". The Voice of Trappist Silence, geschreven door Journalist Fred L. Holmes uit Wisconsin, Verenigde Staten. Het boek is uitgegeven op een fijne manier door Longmans, Green & Company te New York, kost $ 2.50 en telt 111 bladzijden met een keur van prachtige foto's.

Het boek beschrijft de leefwijze van de Trappisten, een van de strengste kloosterorden van de katholieke Kerk. Wie de foto's beziet van de monniken in hun statige kledij en wie hun in de strakke ogen ziet, kan niet anders dan het hoofd schudden over onze gekke kleding, over ons triest rudiment van menselijke waardigheid. Wie de plechtige ernst kent waarmede deze monniken zich door het leven bewegen binnen de besloten ruimte van enkele hectaren gronds, welke zij nimmer mogen verlaten, staat bedremmeld te kijken over de zenuwpezen, die daarbuiten het wereldruim het hunne noemen. Hun wijsheid puren deze monniken uit het heelal en wat ver daarbuiten in het rijk van de geest te vinden is.

Maar voor de wereldwijzen zullen zij dom zijn, omdat zij geen filmsterren kennen, geen radio-toestel aan kunnen zetten.

Mensen, tracht eens dit boek in handen te krijgen en volsta ermede de aangezichten te aanschouwen van hen die genoemd worden „the ripened fruits of unselfishness, meditation, simplicity and restraint". Waarin bestaat onze zelfbeperking eigenlijk? Het is thans de vastenperiode. Waarin bestaat onze zelfbeperking? Vierduizend zulke Trappisten leven er op aarde en het boek dat hierboven genoemd werd laat u een en ander zien van het leven van een Trappisten-abdij in de Verenigde Staten. Hun moederklooster was Citeaux, waarnaar zij Gisterciënsers genoemd werden, aan een latere hervorming in het klooster La Trappe hebben zij hun naam van Trappisten te danken. Citeaux heeft Frankrijk tot de moeder der wereld gemaakt.

De mensen denken vaak vreemd over monniken. „Lui die een gemakkelijk leventje willen hebben", wordt er wel gezegd. De statistieken liggen ter inzage op elke abdij. Hieruit blijkt, minder dan 1 op de 10 jongelui, die het Trappistenleven beproeven, het vol houdt. Zoals men weet verplichten de Trappisten zich tot zwijgen. Zij spreken vrijwel nooit met elkander. Het misbruik dat men vooral op Curaçao in de eeuwigdurende oorblazerij kent, bestaat er dus niet. Toch gebruiken ze hun mond wel. De Trappist gebruikt zijn mond elke dag zelfs meer dan menig ander.

Ongeveer zes uren per dag zingt hij de lof Gods uit. Hij dwingt zich der wereld afgestorven te zijn. Bezoekers lopen in de tuinen van het klooster, waar een broeder aan de arbeid is. De man ziet niet eens op. In groepen bewerken zij het land, werken zij in werkplaatsen, maar geen woord wordt er gewisseld. Alleen wanneer de kloosterbel luidt, wordt het werk even onderbroken voor een gezamenlijk gebed. Hij doet het omgekeerde van de wereld: weinig spreken, veel zwijgen.

Vier uren koorgebed, twee uren voor de heilige Missen, vier uren handenarbeid, vier uren voor privé-gebed, lezen en kleine karweitjes, één uur voor alle maaltijden samen, zeven uren om te slapen.

In hun hele program doen de Trappisten weer het omgekeerde van de wereld: weinig tijd aan eten besteden; veel aan werk, de meeste tijd aan gebed. Dit program zij den kopstukken van onze niet meer biddende maatschappij aangeboden.

Het kan nog gekker. De wereld zal van deze lieden niets begrijpen. Als zij gaan fuiven en praten, is het bedtijd voor de Trappisten. Elke avond om 19 uur gaan ze slapen. En om 2 uur staan ze op juist als de wereld goed en wel naar bed gaat. Voor het kwaad dat in die uren door de wereld bedreven wordt staan de monniken elke nacht op om in het schemerduister van hun kapel uur-in-uur-uit te gaan staan bidden. Het begint met een half uur mondgebed in koor, dan een half uur meditatie, dan enkele uren achtereen het reciteren van psalmen, stukken uit de H. Schrift, fragmenten uit de kerkvaders. Hun dag zet dan in bij het ochtendgloren: hoofd- en handwerk, afgewisseld met gebed en maaltijden. Het handwerk is ieder voorgeschreven, ook den abt.

Bij het naar bed gaan ontkleden zij zich niet eens, want als de klok gaat luiden, moeten zij terstond voor O. L. Heer gereed staan. Geen pauze. Het klinkt als een alarm voor den Heer der heirscharen en in stoet gaat het naar de kapel, die in het boek als onderschrift heeft „Slagveld van Gebed".

Gaat er logeren en ook uw Trappistengastheer zal juist het omgekeerde doen van hetgeen uw gastheer in de wereld doet. Hij houdt zich wel met u bezig, maar ... hij laat u bij voorkeur alleen. Alleen wanneer u de wens te kennen geeft, komt hij bij u. In het Trappistenklooster is het nog stil. Er zijn geen radio's die slechts dienen om de holle voosheid van den mens te verbergen onder geschetter.

Zij houden zich niet bezig met te mopperen op bazen, die te weinig betalen. Zij zijn tevreden met hetgeen ze krijgen en wanneer de sobere vegetarische maaltijd staat toebereid en zij eten is het weer een ander, die de maat bepaalt. Men mag eten tot de klok luidt en daarna: stop.

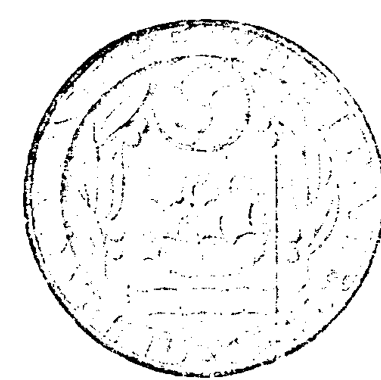
Waartoe leven deze lieden dit bizarre leven?

„Door de gehoorzaamheid in alles te betrachten, vergoddelijken wij ons", aldus de hele Trappistenleer in enkele woorden. En zij richten zich daarbij op zichzelven en leren zichzelven zelfbestuur. „Wie zichzelf beheerst is sterker dan wie een stad inneemt", aldus de H. Schrift. In de wereld van vandaag wordt ten aanzien van landen en volken over zelf-bestuur g[...] Men bedoelt ermede, dat het [...] gemeenschap wetten stelt, die [...] mensen individueel moeten wor[...] geleefd. Deze manier van [...] door middel van een meerder[...] alleen goed als de best mogelijke [...] hanger van anarchie. Maar de[...] nier van besturen maakt het [...] stuur in de betekenis van bestu[...] heersen van het eigen ik, niet o[...] dig. Indien wij willen vechten [...] zucht naar dictatuur de gehele [...] niet ga overheersen, dan kan het [...] nut hebben iets van de Trappisten [...] heid op te doen, en in te leren zie[...] zelf-bestuur in de betekenis van [...] ter te zijn van het eigen ik de en[...] zonde basis is voor politiek ze[...] stuur. En hoe povertjes het me[...] ieder inzake zelfbeheersing gest[...] kan ieder het best bij zichzelf co[...] leren.

Zulk een boek in deze tijd te [...] ceren is een wijze daad. Er zulle[...] blijven, die lachen en honen. Er [...] er misschien ook zijn, die door het [...] ven van dit populaire boekje in [...] heilige vastentijd tot inkeer komen [...]

Bij zulk een inkeer kan men bij [...] vergelijking van de Trappistenwijze [...] en die der wereld, slechts conclu[...] dat niet zij, maar wij de gekken zij[...]

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen van „De Curaçaose Voetbalbond"

WEDSTRIJD UITSLAGEN
Van Zondag 22 Febr. 1942.

Transvaal 1 — Hercules 1	7—1.
Jong Curaçao 2 — S.U.B.T. 2	Stop gezet.

COMPETITIE STAND 1941.

A-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
S.U.B.T. 1	12	9	3	0	46	16	21
Jong Holland 1	12	8	2	2	36	19	18
Volharding 1	12	6	4	2	33	23	16
Transvaal 1	11	6	2	3	30	20	14
Scherpenheuvel 1	10	2	1	7	14	33	5
Jong Curaçao 1	11	1	0	10	9	36	2
*Hercules 1	12	1	2	9	12	30	2

* 2 winstpunten in mindering gebracht.

B-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Scherpenheuvel 2	5	5	0	0	25	5	10
Jong Holland 2	5	2	1	2	9	7	5
Hercules 2	5	2	1	2	11	10	5
Jong Curaçao 2	4	2	1	1	10	9	3
Arsenal	5	1	0	4	6	18	2
S.U.B.T. 2	4	1	1	2	7	13	1

C-Klasse	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Scherpenheuvel 3	4	3	1	0	16	2	7
S.U.B.T. 3	4	1	1	2	8	8	3
Jong Curaçao 3	4	1	0	3	5	19	2

Juniores	gesp.	gew.	gel.	verl.	doelpunten voor	doelpunten tegen	punten
Jong Holland	6	4	1	1	17	5	8
Jong Curaçao	6	3	1	2	13	7	7
Scherpenheuvel	6	1	3	2	9	10	4
S.U.B.T.	6	1	1	4	3	17	3

HET BESTUUR